

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

marts 2023-juni 2025

I juni 2025 gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed det sidste ældretilsyn, inden et nyt, tværkommunalt ældretilsyn erstattede de tidligere tilsyn med den social- og plejefaglige indsats hos plejecentre og i hjemmeplejen. Denne erfaringsopsamling opsummerer resultater fra ældretilsynet i perioden fra 1. marts 2023 til og med 30. juni 2025.

Om ældretilsynet

Styrelsen for Patientsikkerhed fik opgaven med at føre ældretilsyn fra juli 2018. Oprindeligt var der tale om en fireårig forsøgsordning, der udsprang af SATS-puljeaftalen for 2018-21, og som efterfølgende blev forlænget. Formålet var at hjælpe kommunerne med at sikre den fornødne kvalitet i den personlige hjælp, omsorg og pleje til de ældre. Tilsynet var et uvildigt tilsyn, der skulle bidrage til læring og udvikling af de social- og plejefaglige indsatser på ældreområdet efter servicelovens §§ 83-87. Ældretilsynet besøgte plejehjem, hjemmepleje- og hjemmesygeplejeenheder, midlertidige pladser og genoptræningsenheder.

I 2024 blev en ny ældrelov og en lov om ældretilsyn vedtaget. Det indebar blandt andet, at et nyt tværkommunalt ældretilsyn erstattede de tidligere tilsynsordninger, herunder det statslige ældretilsyn. Fremover bliver tilsynsopgaven varetaget af de tre ældretilsynskommuner Hjørring Kommune, Gentofte Kommune og Silkeborg Kommune, der tilsammen skal sikre kvalitet i helhedsplejen på tværs af landet.

I den periode, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed havde opgaven med at føre ældretilsyn, offentliggjorde styrelsen tre erfaringsopsamlinger, der sammenfattede resultater og observationer fra ældretilsynene.

Derudover offentliggjorde styrelsen inspiration og erfaringer fra plejeenheder, der havde arbejdet særligt med de områder, som ældretilsynet havde fokus på. Denne sidste erfaringsopsamling om ældretilsynet fra Styrelsen for Patientsikkerhed dækker perioden 1. marts 2023-30. juni 2025.

Se tidligere erfaringsopsamlinger fra ældretilsynet på stps.dk/aeldre

Ældretilsynets målepunkter

Ældretilsynet tog udgangspunkt i en række målepunkter, der drejede sig om forskellige temaer med betydning for den fornødne kvalitet i ældreplejen. Ud over at danne udgangspunkt for vurderingen af den fornødne kvalitet i de plejeenheder, der fik tilsyn, var målepunkterne også tænkt som et redskab til læring for plejeenheder, der ikke fik besøg af ældretilsynet, men som kunne bruge dem til at gennemgå deres egen praksis.

Fra 2018-2023 var målepunkterne for ældretilsynet bygget op om seks forskellige temaer, der hver blev uddybet i en række målepunkter.

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

marts 2023-juni 2025

I 2024 blev målepunkterne revideret og forenklet, så den fornødne kvalitet i plejeenhederne fra februar 2024 og frem til juni 2025 blev vurderet ud fra syv målepunkter. Det skete som led i en generel udvikling af styrelsens tilsyn og et ønske om en mere effektiv udnyttelse af de ressourcer, der blev brugt på tilsyn i plejesektoren.

Oversigterne over opfyldelsen af målepunkter på side 4-13 falder derfor i to dele: en for ældretilsyn med udgangspunkt i det oprindelige sæt med 70 underpunkter, der blev anvendt til og med 2023, og en for ældretilsyn med udgangspunkt i det reviderede sæt med syv målepunkter, der blev anvendt ved ældretilsyn i 2024 og 2025.

På baggrund af opfyldelsen af målepunkter ved ældretilsyn i 2023-2025 identificerede vi nogle opmærksomhedspunkter, som en del plejeenheder med fordel kunne have fokus på.

Opmærksomhedspunkter fra tilsynene

Når mange forskellige medarbejdere er involveret i plejen af en borger, er det vigtigt, at de blandt andet ved, hvad borgeren har brug for, om der er behov for en særlig tilgang til netop denne borger, og om der er sket ændringer, som kan kræve bestemte indsatser for at forebygge forværring af borgerens tilstand.

Mennesker med demens eller andre kognitive eller psykiske funktionsnedsættelser kan have svært ved selv at give udtryk for deres behov og ønsker til den pleje og omsorg, de modtager.

Derfor er det afgørende, at medarbejderne bruger den plejefaglige dokumentation som et redskab til at dele viden om den enkelte borger.

Det kræver, at plejeenheden har en patient-sikker praksis for dokumentation, så medarbejderne ikke er i tvivl om, hvordan de dokumenterer relevante oplysninger om en borger. Medarbejderne skal også let kunne orientere sig i den plejefaglige dokumentation og finde oplysninger, blandt andet om borgerens særlige behov, relevante aftaler med pårørende, borgerens sædvanlige tilstand, eventuelle ændringer og opfølgning på funktionsevne.

Ledelsen har ansvar for, at medarbejderne i det daglige arbejde har mulighed for både selv at dokumentere og for at se, hvad deres kolleger har observeret og noteret. Det kræver både, at der er et egnet dokumentationssystem til rådighed, at der er fastlagte arbejdsgange og klare instrukser for, hvordan medarbejderne bruger den plejefaglige dokumentation i den enkelte plejeenhed, og at medarbejderne har de nødvendige kompetencer, både til at dokumentere nødvendige oplysninger og til at orientere sig i, hvad deres kolleger har noteret.

Det er også ledelsens ansvar at sikre, at medarbejderne faktisk benytter sig af den viden, der er til rådighed, i det daglige arbejde, så den enkelte borger får den nødvendige hjælp til at leve et værdigt liv på den måde, de har behov for. Det vil sige, at medarbejderne forholder sig til og bruger de oplysninger om borgeren, som er tilgængelige i den plejefaglige dokumentation.

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

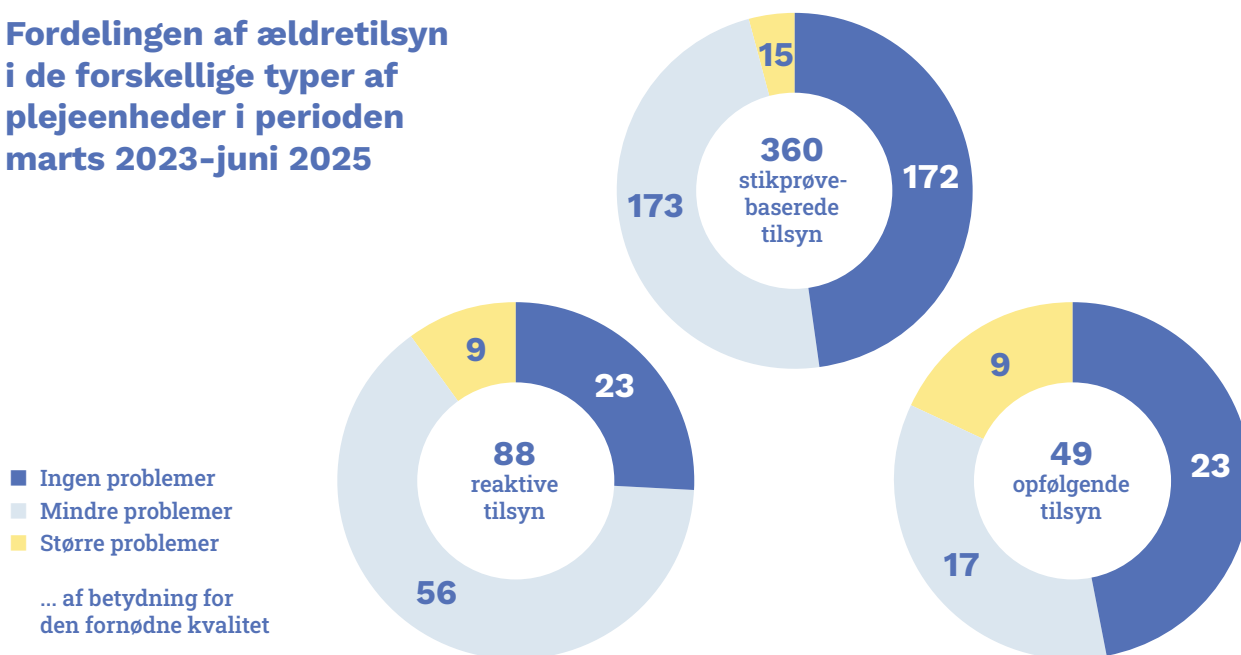
www.stps.dk

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling marts 2023-juni 2025

Fordelingen af ældretilsyn i de forskellige typer af plejeenheder i perioden marts 2023-juni 2025

Resultater

I perioden fra 1. marts 2023 til 30. juni 2025 gennemførte vi i alt 497 ældretilsyn. 360 af disse tilsyn var planlagt ud fra stikprøver. 88 ældretilsyn blev foretaget som reaktive tilsyn ud fra konkrete bekymringer for den fornødne kvalitet, fx efter bekymringshenvendelser om bestemte plejeenheder eller efter kritisk omtale af en plejeenhed i pressen. 49 ældretilsyn blev foretaget som opfølgning, efter at vi tidligere havde udstedt påbud til en plejeenhed om at rette op på større eller kritiske problemer af betydning for den fornødne kvalitet.

Overordnet blev plejeenhederne vurderet ud fra fire kategorier i forhold til den fornødne kvalitet af den social- og plejefaglige indsats:

- **Ingen problemer** af betydning for den fornødne kvalitet
- **Mindre problemer** af betydning for den fornødne kvalitet
- **Større problemer** af betydning for den fornødne kvalitet
- **Kritiske problemer** af betydning for den fornødne kvalitet

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

www.stps.dk

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

marts 2023-juni 2025

Obligatoriske læringsforløb efter påbud

Plejeenheder, der fik påbud af Styrelsen for Patientsikkerhed efter et ældretilsyn i 2023-2025, fik et obligatorisk opfølgings- og læringsforløb, som blev varetaget af et udgående rejsehold under Videnscenter for Værdig Ældrepleje i Sundhedsstyrelsen. Forløbene skulle understøtte forandring og læring hos de plejeenheder, der fik påbud, og medvirke til, at kvaliteten af den social- og plejefaglige indsats blev løftet de pågældende steder.

Opfyldelse af målepunkter

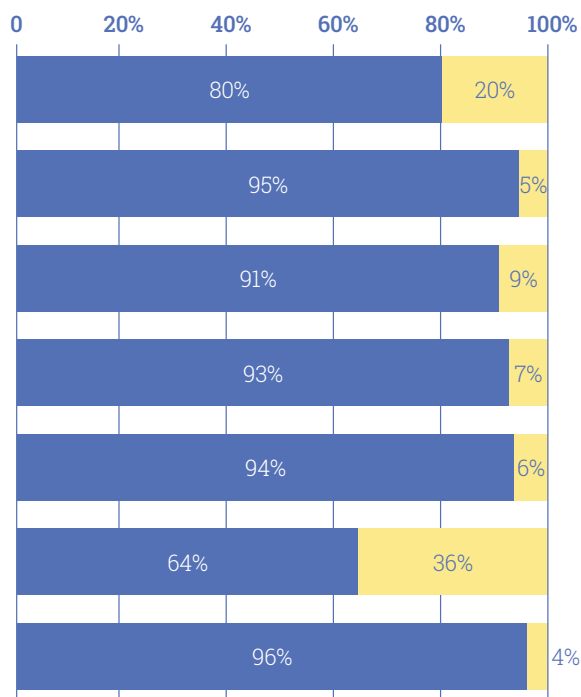
Figurene på side 4-13 viser opfyldelsen af ældretilsynets målepunkter for to perioder:

- 1. januar 2024-30. juni 2025 (316 ældretilsyn)
- 1. marts-31. december 2023 (181 ældretilsyn)

Ikke alle målepunkter var aktuelle for alle plejeenheder. Oversigterne omfatter tilsyn, hvor de enkelte målepunkter var relevante. Tal i parentes ud for et målepunkt angiver antallet af tilsyn, hvor det pågældende målepunkt var aktuelt, hvor det ikke var tilfældet for alle plejeenheder.

Målepunktsopfyldelse, 2024-2025 (316 tilsyn)

1. Borgernes muligheder for selvbestemmelse, medinddragelse og indflydelse i eget liv, værdighed, livskvalitet, aktivering og hjælp til at forblive så selvhjulpne som muligt.
2. Understøttelse af borgernes trivsel og relationer til pårørende og det omgivende samfund.
3. Hjælp, omsorg og pleje til borgere med kognitive funktionsnedsættelser, psykisk sygdom og/eller misbrug.
4. Metoder og arbejdsgange til at sikre, at der bliver observeret og reageret på ændringer i borgeres fysiske og psykiske tilstand.
5. Plejeenhedens organisering, herunder medarbejdernes ansvars- og kompetenceforhold.
6. Praksis for dokumentation med henblik på at understøtte en sammenhængende social- og plejefaglig indsats.
7. Rehabilitering af borgere, så de bedst muligt kan forbedre og vedligeholde funktionsevnen.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

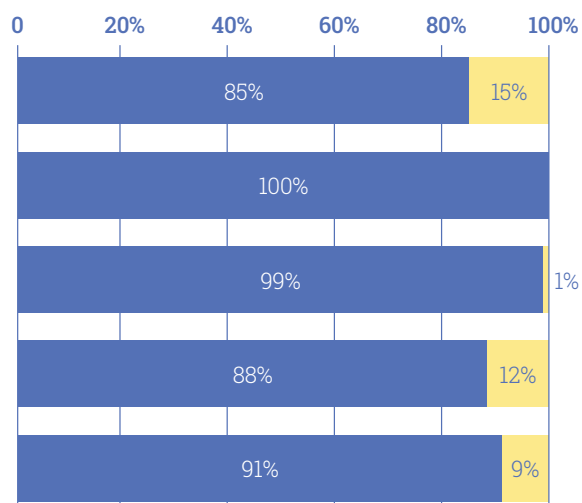
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

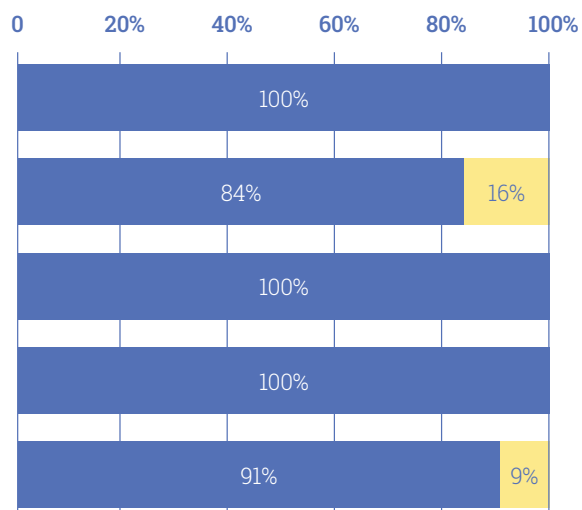
1.1 Borgernes selvbestemmelse og livskvalitet

- A. Borgerne oplever selvbestemmelse, indflydelse og medinddragelse i eget liv.
- B. Ledelsen kan redegøre for plejeenhedens arbejde med at bevare og fremme de enkelte borgers livsudfoldelse, herunder selvbestemmelse, medindflydelse og livskvalitet.
- C. Medarbejdernes beskrivelse af praksis afspejler, at de arbejder med at bevare og fremme borgernes livsudfoldelse, herunder selvbestemmelse, medindflydelse og livskvalitet.
- D. Borgernes vaner og ønsker er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.
- E. Selvbestemmelse og værdighed bliver understøttet af tone, adfærd og kultur i plejeenheden.

1.2 Pleje af borgere ved livets afslutning

- A. Borgere oplever tryghed ved at tale med medarbejderne om ønsker til livets afslutning (180).
- B1. Ledelsen kan redegøre for, hvordan borgernes ønsker til livets afslutning bliver indhentet og om muligt imødekommet (180).
- B2. Ledelsen kan redegøre for, at medarbejderne har de fornødne kompetencer i forhold til pleje og omsorg ved livets afslutning.
- C1. Medarbejderne kan redegøre for pleje og omsorg ved livets afslutning.
- C2. Medarbejderne kan redegøre for, hvor de finder borgernes eventuelle ønsker til livets afslutning i den social- og plejefaglige dokumentation.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

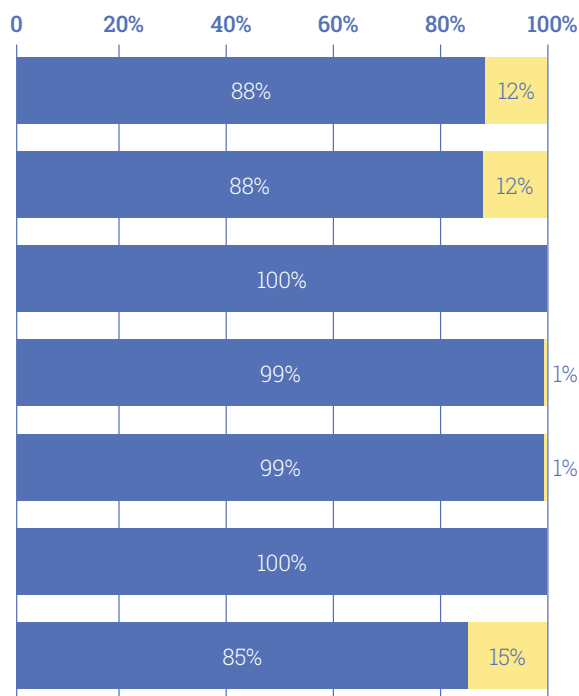
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

2.1 Borgernes trivsel og relationer

- A1.** Borgerne oplever – så vidt muligt – at få hjælp til at kunne leve det liv, som borgeren ønsker.
- A2.** Pårørende oplever at blive inddraget, og at der bliver lyttet til dem i overensstemmelse med borgerens ønsker og behov.
- B1.** Ledelsen kan redegøre for plejeenhedens arbejde med at understøtte borgernes trivsel.
- B2.** Ledelsen kan redegøre for, at plejeenheden understøtter borgernes relationer, herunder inddragelse af og samarbejde med pårørende, samt borgernes deltagelse i det omgivende samfund, hvis borgerne ønsker det.
- C1.** Medarbejdernes beskrivelse af praksis afspejler, at de inddrager borgerne og tager udgangspunkt i borgernes behov og ønsker for udførelsen af omsorgen og plejen.
- C2.** Medarbejderne kan redegøre for, hvordan de understøtter borgernes tilknytning til deres eventuelle pårørende og det omgivende samfund.
- D.** Aftaler, der er indgået med de pårørende, som betyder noget for den daglige hjælp, pleje og omsorg, er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

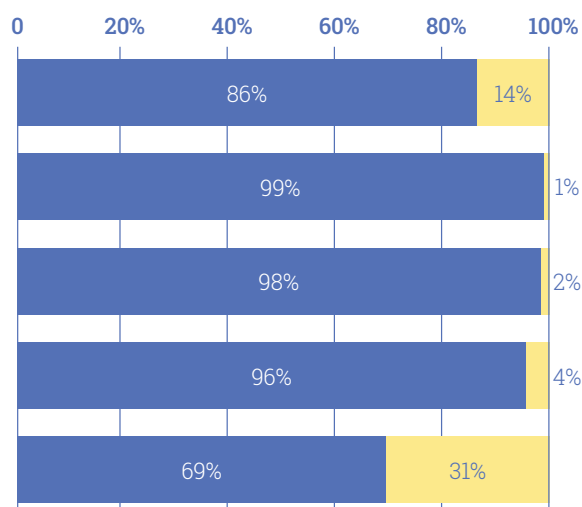
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

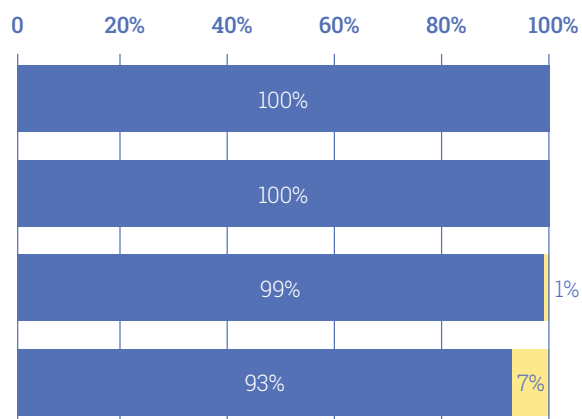
3.1 Borgere med kognitive funktionsnedsættelser, psykisk sygdom og/eller misbrug

- A. Borgerne og eventuelt pårørende oplever, at borgerne får hjælp, omsorg og pleje, der tager højde for de særlige behov (176).
- B. Ledelsen kan redegøre for de faglige metoder og arbejdsgange, der bliver brugt i plejeenheden.
- C. Medarbejderne kender og anvender de ovennævnte metoder og arbejdsgange til hjælp, omsorg og pleje.
- D. Målgruppens særlige behov for hjælp, omsorg og pleje er i relevante situationer beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation (173).
- E. Tone, adfærd og kultur afspejler, at borgerne får hjælp, omsorg og pleje, der tager højde for deres funktions-
evnenedsættelse (180).

3.2 Forebyggelse af magtanvendelse

- A. Ledelsen kan redegøre for, hvilke metoder og arbejdsgange plejeenheden inddrager i deres indsats for at understøtte, at magtanvendelse så vidt muligt undgås.
- B1. Medarbejderne kender plejeenhedens faglige metoder og arbejdsgange for at forebygge magtanvendelse (180).
- B2. Medarbejderne bruger plejeenhedens faglige metoder og arbejdsgange for at forebygge magtanvendelse (180).
- C. Faglige metoder og arbejdsgange, der bliver brugt til at forebygge magtanvendelse hos konkrete borgere, er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation (144).

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

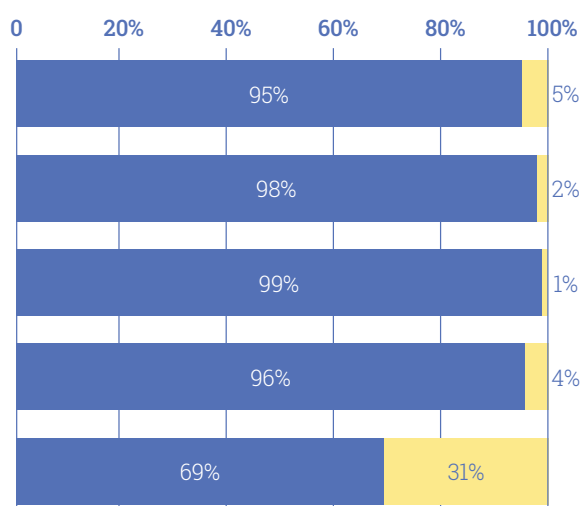
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

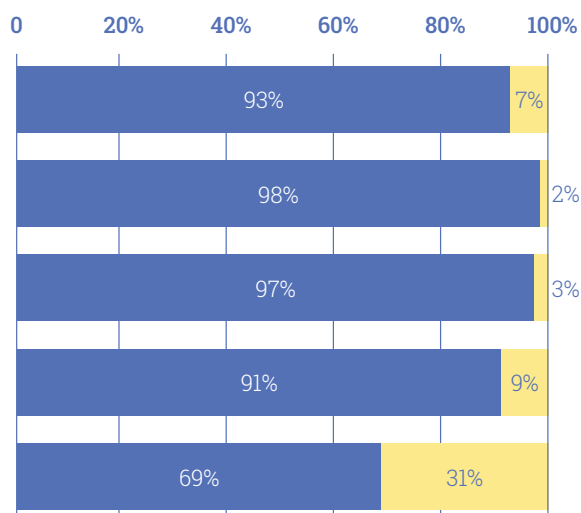
3.3 Fokus på ændringer i borgernes funktionsevne og helbredstilstand

- A. Borgeren og eventuelt pårørende oplever, at medarbejderne er opmærksomme på ændringer i borgerens sædvanlige tilstand.
- B. Ledelsen kan redegøre for, hvordan plejeenheden arbejder systematisk med opsporing af og opfølgning på ændringer i borgernes fysiske og psykiske funktionsevne og helbredstilstand, herunder brug af arbejdsgange, faglige metoder og redskaber.
- C1. Medarbejderne kender ovennævnte arbejdsgange, faglige metoder og redskaber.
- C2. Medarbejderne bruger ovennævnte arbejdsgange, faglige metoder og redskaber.
- D. Ændringer i borgerens fysiske og/eller psykiske funktionsevne og helbredstilstand samt opfølgning herpå er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.

3.4 Forebyggelse af funktionsevnetab og forringet helbred hos borgerne

- A. Borgerne og eventuelt pårørende oplever, at hjælp, omsorg og pleje er rettet mod at forebygge uplanlagt vægttab, tryksår, fald, dehydrering, inkontinens og dårlig mundhygiejne.
- B. Ledelsen kan gøre rede for plejeenhedens arbejdsgange og faglige metoder for hjælp, omsorg og pleje til borgere i risiko for ovenstående (180).
- C1. Medarbejderne kender plejeenhedens fastlagte arbejdsgange og faglige metoder for hjælp, omsorg og pleje til borgeren i risiko for ovenstående.
- C2. Medarbejderne bruger plejeenhedens fastlagte arbejdsgange og faglige metoder for hjælp, omsorg og pleje til borgeren i risiko for ovenstående.
- D. Social- og plejefaglige indsatser med henblik på at forebygge uplanlagt vægttab, tryksår, fald, dehydrering, inkontinens og dårlig mundhygiejne er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation, hvor det er relevant.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

marts 2023-juni 2025

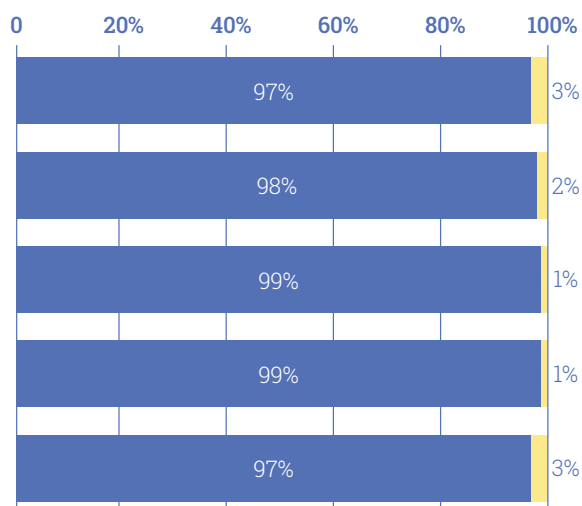

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

4.1 Organisation, ledelse og kompetencer

- A. Ledelsen kan redegøre for, hvordan plejeenhedens organisering understøtter kerneopgaverne.
- A2. Ledelsen kan redegøre for, at medarbejderne har de nødvendige kompetencer til at varetage kerneopgaverne, herunder hvordan der bliver arbejdet med rekruttering og introduktion af nye medarbejdere.
- A3. Ledelsen kan redegøre for ansvars- og opgavefordeling blandt medarbejderne, herunder for elever/studerende og vikarer.
- B1. Medarbejderne kender ansvars- og opgavefordelingen.
- B2. Medarbejderne følger ansvars- og opgavefordelingen.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

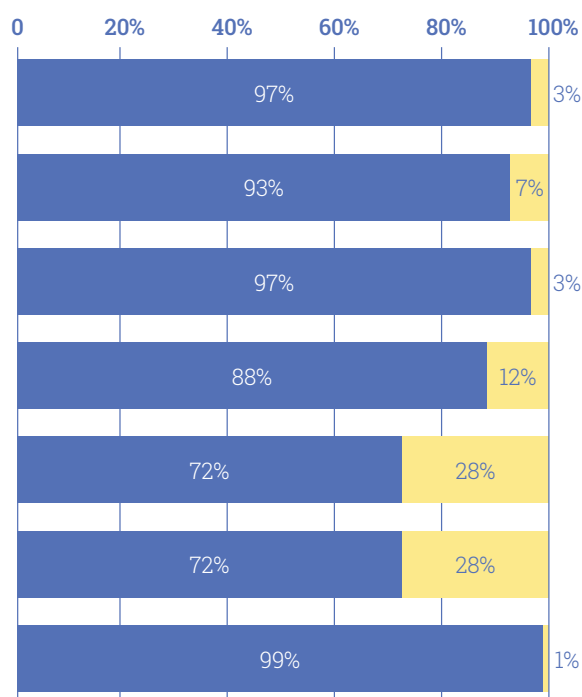
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

5.1 Plejeenhedens dokumentationspraksis

- A1.** Ledelsen har fastlagt en praksis for den social- og plejefaglige dokumentation, herunder hvornår, hvor og hvordan der skal dokumenteres, hvem der har ansvaret for at dokumentere, og hvordan viden bliver delt mellem medarbejderne.
- A2.** Ledelsen kan redegøre for, hvordan dokumentationspraksis understøtter sammenhængende social- og plejefaglige indsatser.
- B1.** Medarbejderne kender plejeenhedens praksis for den social- og plejefaglige dokumentation.
- B2.** Medarbejderne følger plejeenhedens praksis for den social- og plejefaglige dokumentation.
- C1.** Borgernes aktuelle ressourcer og udfordringer i forhold til egenomsorg, praktiske opgaver, mobilitet, mentale funktioner, samfundsliv og generelle oplysninger er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.
- C2.** Borgerens behov for hjælp, omsorg og pleje er afdækket, og afledte social- og plejefaglige indsatser er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.
- C3.** Afvigelser fra de social- og plejefaglige indsatser er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

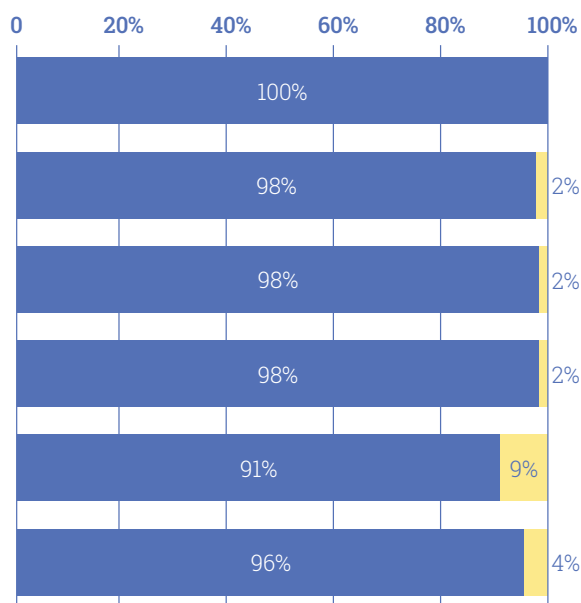
marts 2023-juni 2025

Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

6.1 Borgere med behov for rehabiliteringsforløb efter §83a

- A1. Borgeren og eventuelt pårørende oplever, at de bliver inddraget i at fastsætte mål for rehabiliteringsforløbet (76).
- B. Ledelsen kan redegøre for, hvordan plejeenheden arbejder med at tilrettelægge helhedsorienterede og tværfaglige rehabiliteringsforløb, som tager udgangspunkt i borgernes egne mål.
- C1. Medarbejderne kender plejeenhedens arbejdsgange for at gennemføre ovennævnte rehabiliteringsforløb.
- C2. Medarbejderne følger plejeenhedens arbejdsgange for at gennemføre ovennævnte rehabiliteringsforløb (179).
- D1. Ved opstart af rehabiliteringsforløb er en individuel vurdering med udgangspunkt i borgerens ressourcer, ønsker, behov og egne mål samt en tidsramme for forløbet beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.
- D2. Borgerens funktionsevne er ved afslutning af rehabiliteringsforløbet beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

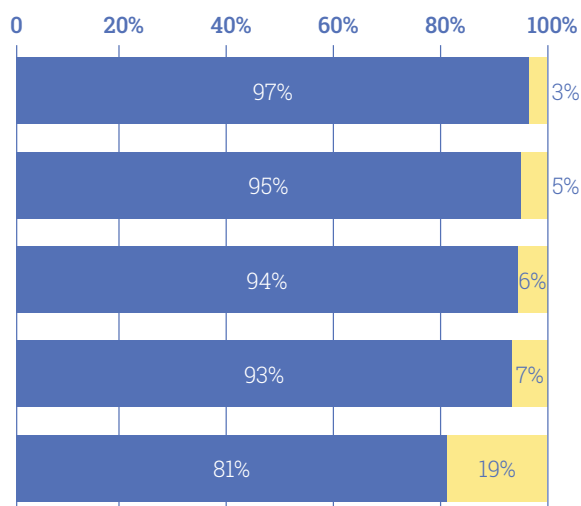
marts 2023-juni 2025

Målepunktsopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

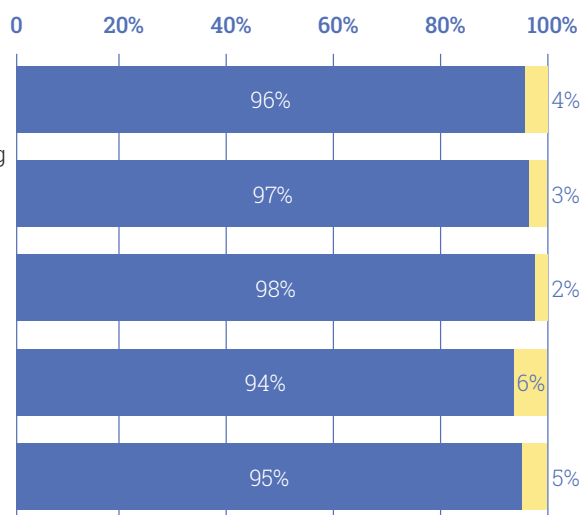
6.2 Borgere med behov for hjælp med aktiverende sigte efter §83

- A. Borgeren og eventuelt pårørende oplever, at de i videst mulig omfang bliver inddraget i at fastsætte mål for personlig og praktisk hjælp med aktiverende sigte (180).
- B. Ledelsen kan redegøre for målfastsættelsen for personlig og praktisk hjælp med aktiverende sigte.
- C1. Medarbejderne kender plejeenhedens arbejdsgange for at fastsætte mål for personlig og praktisk hjælp med aktiverende sigte.
- C2. Medarbejderne følger plejeenhedens arbejdsgange for at fastsætte mål for personlig og praktisk hjælp med aktiverende sigte.
- D. Mål for personlig og praktisk hjælp med aktiverende sigte er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation.

6.3 Borgere med behov for genoptræning og vedligeholdelsestræning efter §86

- A. Borgeren og eventuelt pårørende oplever, at de færdigheder, borgeren har brug for i sine daglige gøremål, er en del af forløbet ved genoptræning og vedligeholdelsestræning (144).
- B. Ledelsen kan redegøre for, hvordan forløb ved genoptræning og vedligeholdelsestræning bliver tilrettelagt og udført helhedsorienteret og tværfagligt, herunder at der bliver sat mål for de enkelte borgers forløb.
- C. Medarbejderne kan redegøre for ovennævnte mål, og hvordan de – hos disse borgere – inddrager træningselementer og -aktiviteter i den daglige hjælp, pleje og omsorg (176).
- D1. Formål med borgerens forløb ved genoptræning og vedligeholdelsestræning er beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation (130).
- D2. Ændringer i forhold til borgerens forløb ved genoptræning og vedligeholdelse er løbende beskrevet i den social- og plejefaglige dokumentation (128).

■ Opfyldt ■ Ikke opfyldt

Styrelsen for
Patientsikkerhed

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Ældretilsynet

Erfaringsopsamling

marts 2023-juni 2025

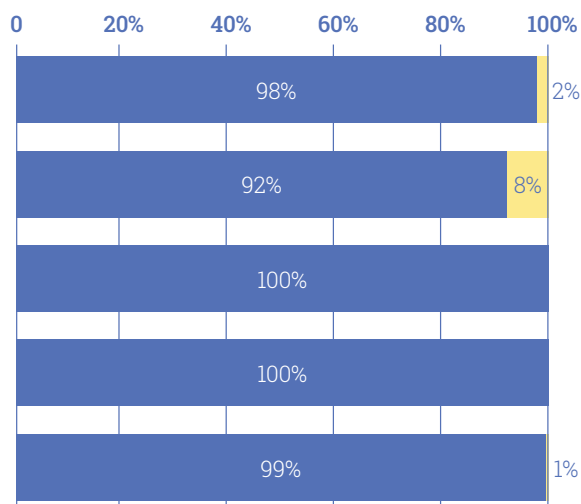
Målepunktopfyldelse, 2023 (181 tilsyn)

6.4 Tilbud om aktiviteter til borgere

- A1.** Borgeren og eventuelt pårørende har haft en samtale med medarbejdere i plejeenheden om, hvilke aktiviteter der er meningsfulde for borgeren.
- A2.** Borgeren oplever at have mulighed for at deltage i meningsfulde aktiviteter.
- B.** Ledelsen kan redegøre for, hvordan borgerne og eventuelt pårørende bliver inddraget i og motiveres til at deltage i aktiviteter, der er meningsfulde for den enkelte borger.
- C1.** Medarbejderne kender borgernes ønsker og behov for deltagelse i meningsfulde aktiviteter.
- C2.** Medarbejderne har fokus på, at borgerne bliver understøttet i deres evne til selv at udføre meningsfulde aktiviteter.

■ Opfyldt

■ Ikke opfyldt

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600